

มาตรการในการดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินในส่วนของ
ธนาคารพาณิชย์เปรียบเทียบแนวปฏิบัติของประเทศสหรัฐอเมริกากับประเทศไทย

นางสาวปัญจพร ภูณะพิบูล

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชานิติศาสตร์

คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2546

ISBN 974-17-4633-4

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

THE MEASURES ON THE IMPLEMENTATION OF ANTI MONEY LAUNDERING LAW :
A COMPARATIVE STUDY OF PRACTICES IN COMMERCIAL BANKS BETWEEN
THE UNITED STATES OF AMERICA AND THAILAND

Miss Punjaporn Phutanapibul

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Laws in laws
Department of Law
Faculty of Law
Chulalongkorn University
Academic Year 2003
ISBN 974-17-4633-4

หัวข้อวิทยานิพนธ์

มาตรการในการดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปราม
การฟอกเงินในส่วนของธนาคารพาณิชย์เปรียบเทียบแนวปฏิบัติของประเทศ
สหรัฐอเมริกากับประเทศไทย

โดย

นางสาวปัญญพร ภู่อณะพิบูล

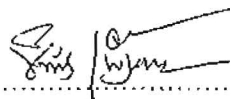
สาขาวิชา

นิติศาสตร์

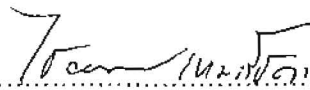
อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์วีระพงษ์ บุญโญภาส

คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทมหาบัณฑิต

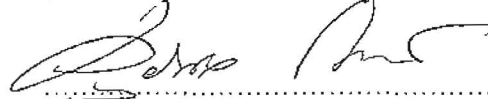

..... คณบดีคณะนิติศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ฉัตรทิพย์ นาถสุภา)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ไชยยศ เหมะรัชตะ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์วีระพงษ์ บุญโญภาส)

..... กรรมการ
(พันตำรวจเอกสีหนาท ประยูรรัตน์)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร. สุรพล ไตรเวทย์)

..... กรรมการ
(อาจารย์ธเนศวร เนติโพธิ์)

ปัญญาพร ภู่อณะพิบูล : มาตรการในการดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกัน
และปราบปรามการฟอกเงินในส่วนของธนาคารพาณิชย์เปรียบเทียบแนวปฏิบัติ
ของประเทศสหรัฐอเมริกากับประเทศไทย.(THE MEASURES ON THE
IMPLEMENTATION OF ANTI - MONEY LAUNDERING LAW : A
COMPARATIVE STUDY OF PRACTICES IN COMMERCIAL BANKS
BETWEEN THE UNITED STATES OF AMERICA AND THAILAND) อ. ที่
ปรึกษา:รองศาสตราจารย์วีระพงษ์ บุญญโญภาส, 239 หน้า.ISBN 974-17-4633-4.

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษามาตรการทางกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและ
ปราบปรามการฟอกเงินของประเทศสหรัฐอเมริกาภายใต้ Bank Secrecy Act ซึ่งเป็น
กฎหมายแม่แบบที่ใช้ในการร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.
2542 ข้อเสนอนะ 40 ประการ ของ FATF (Financial Action Task Force on Money
Laundering) และข้อเสนอนะพิเศษ 8 ประการในเรื่องการให้การสนับสนุนทางการเงินแก่
การก่อการร้าย (FATF Special Recommendation on Terrorist Financing) และศึกษาว่า
ธนาคารพาณิชย์มีหน้าที่ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542
อย่างไร และในการปฏิบัติตามกฎหมายดังกล่าว ธนาคารพาณิชย์ประสบปัญหาและ
อุปสรรคอย่างไรบ้างหรือไม่ รวมถึงมาตรการที่จะถูกนำมาใช้ในอนาคตจะก่อให้เกิดอุปสรรค
ต่อธนาคารพาณิชย์หรือไม่ อย่างไร

ผลการศึกษารวบรวมว่า ในการดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและ
ปราบปรามการฟอกเงินของธนาคารพาณิชย์นั้นประสบอุปสรรคเพราะแนวปฏิบัติที่
สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินกำหนดนั้นยังไม่ชัดเจนและไม่สามารถปรับใช้
กับวิธีการตรวจสอบและรายงานธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับความผิดมูลฐานที่กำหนดขึ้นใหม่ได้
เช่น ความผิดฐานก่อการร้าย ดังนั้น จึงควรมีการแก้ไข ปรับปรุง เพิ่มเติมเอกสารเผยแพร่
เกี่ยวกับการรายงานธุรกรรมของธนาคารพาณิชย์เพื่อให้สอดคล้องกับกฎหมายและ
มาตรฐานสากล นอกจากนี้ ควรที่จะมีการจัดตั้งหน่วยงานเพื่อควบคุม ติดตามประเมินผล
ของพนักงานในการปฏิบัติตามแนวปฏิบัติดังกล่าวด้วย

ภาควิชา.....นิติศาสตร์..... ลายมือชื่อนิสิต.....ปิยะพร อู่กัน:ศิษย์
ปีการศึกษา .....2546..... ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....[Signature]

4386101334 : MAJOR LAWS

KEY WORD: IMPLEMENTATION/ ANTI/ MONEY/ LAUNDERING

PUNJAPORN PHUTANAPIBUL : THE MEASURES ON THE IMPLEMENTATION OF ANTI - MONEY LAUNDERING LAW : A COMPARATIVE STUDY OF PRACTICES IN COMMERCIAL BANKS BETWEEN THE UNITED STATES OF AMERICA AND THAILAND. THESIS ADVISOR : ASSOC. PROF. VIRAPHONG BOONYOBHAS, 239 pp. ISBN 974-17-4633-4

The purpose of this research is to study legal measures regarding the prevention and suppression of money laundering provided in the Bank Secrecy Act of the United States of America, which is adopted as a model for drafting the Act on Prevention and Suppression of Money Laundering, and the content of 40 recommendations made by Financial Action Task Force on Money Laundering as well as 8 special recommendations with respect to the financing for terrorism (FATF Special Recommendation on Terrorist Financing). The scope of study includes the duties of commercial banks under the Act on Prevention and Suppression of Money Laundering B.E. 2542 and the obstacles which they have experienced in the present law and which they would experience when new measures being under current consideration are implemented in the future.

The study shows that commercial banks find a number of obstacles in complying with the law on prevention and suppression of money laundering. The practical guidelines in respect to the implementation of the law are not sufficiently detailed and are not applicable to the examination and report methods of transactions with respect to the recently prescribed fundamental offences, e.g. offence concerning terrorism. The research recommends that Guidelines prepared by the Office of Anti-Money Laundering for the report of transactions by commercial banks be revised to be consistent with international laws and standards. Moreover, a special unit should be set up to control, monitor and evaluate the performance of officers conducting under the Guidelines.

Department.....LAWS.....

Student's signature.....PUNJAPORN PHUTANAPIBUL.....

Academic year .....2546.....

Advisor's signature.....V. Boonyobhas.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สามารถสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งของ รองศาสตราจารย์วีระพงษ์ บุญโญภาส อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และพันตำรวจโทสีหนาท ประยูรรัตน์ กรรมการ ที่ท่านได้ให้คำแนะนำ ข้อคิดเห็นต่าง ๆ ตลอดจนข้อมูลอันเป็นประโยชน์ อย่างยิ่งต่อผู้เขียนตลอดระยะเวลาการทำวิจัย จวบจนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ ผู้เขียนขอ กราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณศาสตราจารย์ไชยยศ เหมะรัชตะ อาจารย์ ดร. สุรพล ไตรเวทย์ และอาจารย์ธวัชฉัตร เนติโพธิ์ ที่ได้กรุณาสละเวลาช่วยตรวจสอบ แก้ไขข้อบกพร่อง และให้ คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงแก้ไขวิทยานิพนธ์ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณสำหรับกำลังใจจากเพื่อน ๆ พี่ ๆ น้อง ๆ โดยเฉพาะคุณพงศ์ธร เอกมณี ที่ให้ความช่วยเหลือในทุก ๆ สิ่งจนสามารถทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์

ท้ายนี้ผู้เขียนขอขอบพระคุณบิดา มารดา ที่คอยให้ความช่วยเหลือ สนับสนุน ให้กำลังใจและห่วงใยผู้เขียนตลอดมา

หากการทำวิทยานิพนธ์นี้จะมีประโยชน์ทางวิชาการอยู่บ้าง ผู้เขียนขอมอบให้ เป็นกตเวทิตาแก่ บิดา มารดา ของผู้เขียน รวมทั้งบูรพาจารย์ทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทวิชา ความรู้และคุณธรรมแก่ผู้เขียนตลอดมา หากมีข้อบกพร่องประการใดผู้เขียนของน้อมรับไว้แต่ เพียงผู้เดียว

ปัญญาพร ภูณะพิบูล